

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Salgında önlemler alınmadan zorla çalıştırılan ve bunun sonucunda hastalanan binlerce sağlık emekçisini, yine zorunlu mal ve hizmet dışındaki üretime ara verilmeden, koruma önlemleri alınmadan zorla çalıştırılarak hayatları riske atılan ve hastalanan işçileri, bu tercihler sonucunda yaşanan ölümlerin iş kazası ve meslek hastalığı sayılması gerekmektedir.

Covid-19'un meslek hastalığı sayılması konusunda bir talep varken, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan Genelge ile Covid-19'un iş kazası ve meslek hastalığı kapsamına alınamayacağı, hastalık olarak kayıtlara geçirilmesi gerektiği talimatı verilmiştir.

Burada asıl önemli olan husus coronavirüs hastalığına yakalanan ve/veya hayatını kaybedenlerin tanısı konulurken, “meslek hastalığı” ve “iş kazası” kavramlarının kayıtlarda kullanılmamasıdır.

Meslek hastalığı; 5510 sayılı SSGSS Kanunu'nun 14. maddesinde, sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleri, şeklinde, 6331 sayılı İŞİG Kanunu'nda ise mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık olarak tanımlanmıştır.

İş kazası ise; 5510 sayılı SSGSS Kanunu'nun 13. maddesinde (özetle), sigortalının işyerinde bulunduğu sırada, işveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olay şeklinde, 6331 sayılı İŞİG Kanunu'nda ise “İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olay şeklinde tanımlanmıştır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 13.06.2018 tarihli kararında meslek hastalığı kavramı unsurlarından en önemlisi olan illiyet bağıını şöyle tanımlamıştır: “Meslek hastalığının varlığı için aranacak diğer bir şart, hastalığın ya da bedensel veya ruhsal engellilik halinin yürütülen işin sonucu olarak ortaya çıkması, diğer bir ifadeyle uygun illiyet bağıının bulunmasıdır. *Eğer işçinin çalıştığı işte çalışmaması halinde hastalığa yakalanmayacağı söylenebiliyorsa bu*

30207

durumda meslek hastalığı ile yürütülen iş arasında uygun illiyet bağının bulunduğu kabul edilmelidir, denilmektedir.

Bu tanımlara göre Covid 19 sürecinde sağlık çalışanları sağlık hizmeti sunmaları nedeniyle hastalığa maruz kalmaktadırlar. Yani tanımda belirtildiği üzere “Eğer sağlık emekçisi olmasalardı bu hastalığa yakalanmayacaklardı.” diyebilmekteyiz.

Bütün bunlara göre:

- 1- Salgında çalışmak zorunda olan ve Covid-19 hastalığına yakalanan emekçilerin hastalığı neden meslek hastalığı olarak kabul edilmemektedir?
- 2- Salgında çalışmak zorunda olan ve Covid-19 hastalığına yakalanarak yaşamını yetiren emekçilerin durumu neden iş kazası olarak kabul edilmemektedir?
- 3- Daha önce meslek hastalığı sayılmayan bir hastalığın Yargıtay Kararları ile meslek hastalığı sayıldığına yönelik kararlar varken, yayımladığınız bu genelge ile yeni bir dava sürecinin başlatılmasına neden izin verilmektedir?
- 4- Olağanüstü bir salgın nedeniyle ortaya çıkan hastalığın meslek hastalığı olup olmadığı kararı Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık Kurulu tarafından mı verilmiştir?
- 5- Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunun Yönetmeliğinde “...tespit edilmiş olan hastalıklar dışında herhangi bir hastalığın meslek hastalığı sayılıp sayılmayacağına karar verme...” şeklinde görev tanımı varken, kurum başkanının imzası ile yayınlanan genelge ile Covid 19’un hiçbir ayırım gözetmeksizin “hastalık” olarak değerlendirilmesi mevzuata aykırı işlem değil midir?
- 6- İş kazasının tanımlarında da görüleceği gibi Covid 19 mücadelesi kapsamında yani işin görünümü sırasında bu hastalığa maruz kalan ve yaşamını yitiren bir kişinin iş kazası geçirmediğine nasıl karar verilmektedir?
- 7- 5510 ve 6331 sayılı yasaların gereği olarak Covid-19 için iş kazası ve meslek hastalığı sayılmamasının gerekçesi nedir?
- 8- SGK’nin hukuka aykırı bu genelgesi iptal edilecek midir?